

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoPs/9/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622203959
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6622203959.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu - sudcov JUDr. Táne Rapčanovej a Mgr. Petra Straku, v právnej veci osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony – A. B., nar. XX.XX.XXXX umiestneného v Zariadení sociálnych služieb C., so sídlom D. E. XXX/XX, F., zastúpeného opatrovníkom – Mesto Banská Bystrica, so sídlom Československej armády 26, Banská Bystrica, IČO: 00 313 271, o návrhu opatrovníka - Mesto Banská Bystrica na zmenu opatrovníka, za účasti – Mesta Lučenec, so sídlom ul. Novohradská 1, Lučenec, IČO: 00 316 181, zastúpeného splnomocneným právnym zástupcom – JUDr. Róbert Gombala, advokát, so sídlom advokátskej kancelárie G. H. I. XX/X, F., na základe odvolania Mesta Lučenec proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 17Ps/12/2022-140 zo dňa 04. mája 2023, takto

rozhodol:

P o t v r d u j e uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) odvolaním napadnutým uznesením:

- odvolal Mesto Banská Bystrica z funkcie opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX (výrok I.)
- osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX umiestnenému v Zariadení sociálnych služieb C., so sídlom D. E. XXX/XX, F., ustanovil za opatrovníka Mesto Lučenec, so sídlom ul. Novohradská 1, Lučenec, IČO: 00 316 181, ktoré zároveň je oprávnené a povinné ho zastupovať, spravovať všetky jeho bežné záležitosti pri rozhodovaní v dôležitých životných otázkach v súvislosti s plánovaním a riadením jeho života ako aj vo všetkých majetkovoprávných otázkach, pri disponovaní s materiálnymi a finančnými prostriedkami, v styku so štátnymi úradmi a úradmi samosprávy, so zaisťovaním a starostlivosťou o jeho zdravie, pričom všetky finančné a materiálne prostriedky je povinné používať v jeho záujme (výrok II.) a podľa výroku III. v podstatných veciach potrebuje súhlas súdu
- opatrovník je povinný predkladať príslušnému súdu správu o výkone funkcie opatrovníka vždy k 30.06. a k 31.12. v každom kalendárnom roku a po skončení zastupovania, prípadne po ukončení jeho funkcie, predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku (výrok IV.)
- podľa výroku V. uznesením okresného súdu sa mení rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32Ps/3/2006-146 zo dňa 07.05.2009
- podľa výroku VI. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodovanie vo veci okresný súd v rovine právnej oprel o ust. § 274 ods. 1, ods. 2, § 275, § 276, § 277 ods. 1, ods. 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej iba „CMP“), o ust. § 27 ods. 3, § 28 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“) o ust. § 1 ods. 2 zák. č. 369/1999 Z. z. o obecnom zriadení s odkazom aj na ust. § 12 ods. 1 písm. e/ bod II, § 5 a § 80 písm. g/ zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení.

3. Návrh na zmenu opatrovníctva osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony uplatnil u súdu hmotnoprávny opatrovník – Mesto Banská Bystrica, za opatrovníka ustanovený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 32Ps/3/2006 zo dňa 07.05.2009. V dobe tejto pôvodnej súdnej úpravy A. B. mal trvalý pobyt na území Mesta Banská Bystrica, zároveň mu bola Mestom Banská Bystrica ako poskytovateľom poskytovaná sociálna služba v Zariadení chráneného bývania v Banskej Bystrici. Uvedená situácia sa zmenila v dôsledku zmluvy dňa 26.11.2018 o poskytovaní sociálnej služby uzatvorenej s poskytovateľom, vtedy pod názvom Domov sociálnych služieb F. so sídlom D. E., F., ako subjektom so samostatnou pôsobnosťou, názov zariadenia v aktuálnej dobe už je „Zariadenie sociálnych služieb C., so sídlom D. E. XX, F.“, v ktorom sa menovanému A. B. poskytuje v súčasnosti celodenná pobytová služba a A. B. má pobyt v Meste Lučenec.

4. Vzhľadom na tú skutočnosť, že A. B. bolo ukončené poskytovanie sociálnej služby v Zariadení chráneného bývania v Banskej Bystrici a zároveň mu začala byť poskytovaná služba v Zariadení sociálnych služieb C. F., teda došlo k zmene miesta aj mesta, kde sa mu poskytuje starostlivosť okresný súd odvolal Mesto Banská Bystrica z funkcie opatrovníka. Keďže zariadenie sociálnych služieb C., kde je opatrovanec umiestnený odmietlo funkciu opatrovníka vykonávať, zároveň neexistujú žiadni príbuzní, ktorí by vedeli vykonávať funkciu opatrovníka a súdu nie je známa žiadna osoba, ktorá by spĺňala predpoklady pre ustanovenie za opatrovníka, - okresný súd ustanovil za opatrovníka A. B. - Mesto Lučenec. Hoc tento subjekt s ustanovením za opatrovníka nesúhlasil, okresný súd mal za to, že napriek uvedenému nesúhlasu „mesto“ ktorého úlohou je okrem iného starostlivosť o potreby obyvateľov v zmysle § 1 ods. 1 zák. č. 369/1999 Z. z. o obecnom zriadení a ktoré môže poskytovať podpornú sociálnu službu spočívajúcu v pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností (§ 12 ods. 1 písm. e/ bod II., § 55 a § 80 písm. g/ zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení) má byť v tomto prípade ustanovené za opatrovníka. Súd zvýraznil, že v prípade záveru, že žiadny príbuzný opatrovanca nie je vhodnou osobou pre ustanovenie za opatrovníka, môže pristúpiť k ustanoveniu tzv. verejného opatrovníka, pričom ustanovenie verejného opatrovníka už nie je viazané na súhlas s opatrovníctvom. Dodal, že výkon funkcie opatrovníka nezahŕňa poskytovanie sociálnej služby, ktorá je realizovaná príslušným zariadením sociálnych služieb (Zariadenie sociálnych služieb C.). Po ustanovení Mesta Lučenec za opatrovníka A. B., okresný súd následne postupujúc v intenciách ust. 28 Občianskeho zákonníka uložil ustanovenému opatrovníkovi aj konkrétne vymedzené oprávnenia a povinnosti, napr. povinnosť zastupovať menovaného v konaní pred súdom, štátnymi orgánmi, orgánmi samosprávy, povinnosť predkladať správy súdu o výkone opatrovníckej funkcie 2x ročne a po skončení výkonu funkcie opatrovníka predložiť záverečný účet o správe majetku opatrovanca. Podľa vyjadreného názoru okresného súdu vymedzený rozsah opatrovníckych práv a povinností determinujúci charakter funkcie opatrovníka nemôže tak predstavovať pre orgán miestnej správy neprimerané zaťaženie, ktoré by od neho nebolo možné spravodlivo požadovať.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

6. Proti uzneseniu sa odvolal prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu súdom ustanovený opatrovník – Mesto Lučenec. V odvolacom návrhu žiada o zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie vo všetkých výrokových vetách s následným vrátením mu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Odvolateľ hodnotí uznesenie Okresného súdu Lučenec za nesprávne, podľa jeho názoru súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, následne tak vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože pri ustanovení Mesta Lučenec za opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony A. B. okresný súd nesprávne vyložil obsah § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Podľa znenia tejto právnej normy súd ustanoví za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom. Hoc v súčasnosti sa už pojem orgán miestnej správy, úlohy územnej samosprávy v rozsahu stanovenom zákonom aj úlohy verejnej správy v rámci preneseného výkonu štátnej správy vykonávajú orgány mesta a orgány samosprávnych krajov. Preto Mesto Lučenec zhodne s Mestom Banská Bystrica tvrdia, že orgánom miestnej správy je okrem obce aj samosprávny kraj. S poukazom na § 64a Ústavy SR sú totiž obec a vyšší územný celok, sú samostatné územné samosprávne celky Slovenskej republiky, združujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt. Podľa § 1 ods. 5 zák. č. 302/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, úlohou samosprávneho kraja je okrem iného zabezpečovať

a chrániť práva a záujmy svojich obyvateľov, teda samosprávny kraj má rovnakú povinnosť ako mesto. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov obyvateľ samosprávneho kraja je osoba, ktorá má trvalý pobyt v obci na jeho území. Samosprávny kraj je zriaďovateľom Zariadenia sociálnych služieb C. F., kde sa osobe pozbavenej na právne úkony A. B. poskytuje starostlivosť. Ustanovenie opatrovníka neznamená len autoritatívne súdne určenie ako prejav oprávnenia súdu meritórne vo veci rozhodnúť, ale predchádza mu skúmanie ako dokáže opatrovník reálne zabezpečiť každodenné potreby osoby pozbavenej/obmedzenej spôsobilosti na právne úkony, keďže toto rozhodnutie súdu významne zasahuje do postavenia osoby pozbavenej/obmedzenej spôsobilosti na právne úkony a subjektu, ktorý má byť ustanovený za opatrovníka. Odvolateľ považuje za nepochybné, že samosprávny kraj vie ako po odbornej tak aj po personálnej stránke oveľa lepšie zabezpečiť každodenné potreby osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony/ A. B. než Mesto Lučenec, a to s poukazom na tú skutočnosť, že samosprávny kraj je v Meste Lučenec zriaďovateľom viacerých zariadení, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a práve zamestnanci iných zariadení na poskytovanie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja vedia operatívnejšie, účelnejšie a hospodárnejšie reagovať na potreby A. B., na jeho potreby pri nakladaní s jeho majetkom a úhradou bežných potrieb ako aj riešiť ďalšie úkony súvisiace s výkonom opatrovníctva. Ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že žiaden príbuzný opatrovanca nie je vhodnou osobou pre ustanovenie za opatrovníka tak ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ponúka aj možnosť ustanoviť za verejného opatrovníka samosprávny kraj, ktorý rovnako ako obec zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Vzhľadom na uvedené, možnosť ustanoviť Banskobystrický samosprávny kraj za opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony A. B. je podľa odvolateľa najvhodnejšia. Napokon tiež dodáva, že zákonodarca nevylúčil z okruhu osôb opatrovníka zriaďovateľa zariadenia, v ktorom je umiestnená osoba pozbavená/obmedzená spôsobilosti na právne úkony. V nadväznosti na novelu zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v platnom znení, ktorou sa prijalo aj znenie § 8 ods. 12 nedošlo k nijakej zmene § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Tým, že Banskobystrický samosprávny kraj je zriaďovateľom Zariadenia sociálnych služieb C. F. ako poskytovateľa sociálnej služby, ktoré poskytuje sociálnu službu opatrovancovi, môže samosprávny kraj efektívne komunikovať so štatutárom poskytovateľa sociálnej služby ako aj so zamestnancami zariadenia. Okolnosť, že Banskobystrický samosprávny kraj je zriaďovateľom zariadenia, v ktorom je osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony umiestnená a v ktorom využíva sociálne služby, nemôže byť okolnosťou pre ktorú by nebolo možné ustanoviť Banskobystrický samosprávny kraj za opatrovníka postupom v zmysle § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Mesto Lučenec na podporu uvádzanej odvolacej argumentácie odkazuje aj na právny názor vyslovený v rozhodnutiach Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoP/70/2011-189 zo dňa 07.11.2011 a sp. zn. 14CoP/28/2022 zo dňa 04.10.2022.

8. Písomné vyjadrenie k odvolaniu Mesta Lučenec doručilo Mesto Banská Bystrica, v ktorom rozoberá totožne ako odvolateľ povinnosti samosprávneho kraja zabezpečiť starostlivosť o potreby obyvateľov, ktorí majú trvalý pobyt na území kraja odkazom na ust. § 4 ods. 1 prvá veta zák. č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších právnych predpisov, v citovanom znení: „Samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov“. Obdobne podľa § 81 písm. g/ zák. č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov rovnako aj samosprávny kraj môže zabezpečiť poskytovanie podpornej sociálnej služby spočívajúcej v pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností. Podľa § 8 ods. 2 zák. č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov je poskytovateľ sociálnej služby, t. j. zariadenie, ktoré prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu, vylúčené ako subjekt, ktorý môže byť ustanovený za hmotnoprávneho opatrovníka tomuto prijímateľovi, avšak to sa netýka zriaďovateľa zariadenia ani v súvislosti s novelou zák. č. 448/2008 Z. z. (zák. č. 218/2021 Z. z.), ktorá uvedené upravila, nedošlo ku zmene znenia § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Je preto povinnosťou súdu vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia dôležitými tvrdeniami účastníkov konania vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a danej hmotnoprávnej úpravy, čo v prejednávanej veci znamená riadne zdôvodnenie výberu osoby verejného opatrovníka pre opatrovanca v rozhodnutí súdu.

9. V následnej písomnej reakcii Mesto Lučenec/odvolateľ vyjadrilo svoj súhlas s obsahom vyjadrenia Mesta Banská Bystrica k odvolaniu. Zdieľa názor Mesta Banská Bystrica, že v zmysle uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14CoP/70/2011-189 zo dňa 07.11.2011 orgánom miestnej správy je podľa čl. 64a Ústavy SR orgán územnej samosprávy, teda obec a vyšší územný celok, pričom vo veci sp. zn. 17Ps/12/2022 prichádza do úvahy na ustanovenie do funkcie verejného opatrovníka

Banskobystrický samosprávny kraj, ktorý je zriaďovateľom prijímateľa sociálnej služby, v ktorom sa poskytuje opatrovancovi pobytová služba. Obdobne ako Mesto Banská Bystrica odkazuje na § 81 písm. g/ zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, podľa ktorého vyšší územný celok môže zabezpečiť poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12. Vyšší územný celok tak môže v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov poskytovať aj pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností. Na odvolacích dôvodoch a odvolacom návrhu zotrúva v celom rozsahu.

10. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku „CSP“ v aplikácii s ust. § 2 ods. 1 v spojení s ust. § 3 ods. 5 písm. a) Civilného mimosporového poriadku „CMP“) po zistení, že odvolanie uplatnil na to oprávnený účastník konania v zákonom stanovenej lehote (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu ktorému je prípustné odvolanie, odvolací súd bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario CSP) uznesenie okresného súdu podľa ust. § 387 ods. 1, 2 potvrdil v celom rozsahu z dôvodu vecnej správnosti.

11. Odvolací súd sa stotožnil aj s písomným odôvodnením rozhodnutia, na neho odkazuje, považuje ale za svoju povinnosť zaujať stanovisko k podstatným odvolacím argumentáciám odvolateľa.

12. Po stránke obsahovej písomné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu zodpovedá zákonným kritériám riadne vyargumentovaného rozhodnutia súdu z pohľadu ust. § 220 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie skutkovú a právnu stránku posudzovanej veci zrozumiteľne a vyčerpávajúco vysvetlil a dal účastníkom konania relevantné odpovede aj na to akými úvahami sa riadil pri ustanovení Mesta Lučenec za opatrovníka A. B.. Splnenie zákonných podmienok pre odvolanie pôvodným súdnym rozhodnutím ustanoveného opatrovníka – Mesto Banská Bystrica – na jeho návrh podľa ust. § 276 v spojení s ust. § 277 ods. 1 a 2 CMP odvolateľ nespochybnil. Nenamietal ani záver súdu prijatý na základe vykonaného zistenia, šetrenia (postupujúc okresný súd podľa ust. § 27 OZ), že neexistuje príbuzný alebo iná blízka osoba spôsobilosti na právne úkony pozbavenému A. B., ktorá by bola vhodná vykonávať funkciu opatrovníka. Zariadenie v ktorom A. B. je umiestnený nemožno ustanoviť za opatrovníka a ani jeho zamestnanca, vzhľadom na ust. § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Za tejto jednoznačnej situácie postup okresného súdu pokiaľ ustanovil A. B. verejného opatrovníka – Mesto Lučenec má podľa názoru odvolacieho súdu zákonný rámeč. Menovaný má evidovaný trvalý pobyt na území Mesta Lučenec, je jeho občanom. Ustanovenie § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 2 ods. 1, prvá veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predstavuje subsidiárnu možnosť ustanoviť obec za tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá ho musí mať ako zákonného zástupcu, ak neexistuje iná osoba, ktorá by spĺňala podmienky na ustanovenie opatrovníka. Každá fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky je obyvateľom určitej obce. Zákonodarca zvolil toto kritérium z dôvodu, že medzi obcou a jej obyvateľom existuje špecifický vzťah, ktorý zahŕňa starostlivosť o potreby obyvateľov obce (viď názor z rozhodnutia NS SR 7 Cdo/20/2022 zo dňa 28.2.2022). Možno uzavrieť, že rozhodnutie okresného súdu v otázke ustanovenia Mesta Lučenec za opatrovníka A. B. korešponduje s názorom NS SR v rozhodnutí č. 7 Cdo/20/2022 zo dňa 28.2.2022, navyše je voľbou aj najvhodnejšej alternatívy aj z hľadiska teritoriálnej blízkosti a prístupu v súvislosti so zabezpečením ochrany záujmov A. B. – občana s trvalým pobytom v Meste Lučenec, umiestneného v zariadení tiež v územnom obvode Mesta Lučenec. Odvolací súd zdôrazňuje, že základnou úlohou obcí a miest v zmysle zákona pri výkone samosprávy je pritom práve starostlivosť o potreby jej obyvateľov, pričom výkon funkcie opatrovníka má z pohľadu obce (mesta) svojou povahou blízko k splneniu jej úloh na úseku sociálnej kurately a poskytovania sociálnych služieb. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona o obecnom zriadení je „povinnosťou obce“ zabezpečiť starostlivosť o potreby jej obyvateľov. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe súdov súhlas tzv. verejného opatrovníka s ustanovením sa nevyžaduje. Pokiaľ odvolateľ sa dožaduje ustanoviť za opatrovníka (verejného) A. B. Banskobystrický samosprávny kraj odkazom na zák. č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v zmene neskorších predpisov argumentujúc, že vyšší územný celok môže zabezpečiť poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby podľa § 12 a následne preto „môže“ poskytovať aj pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností – uvedené oprávnenie – „možnosť poskytovania pomoci pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností“ vyššieho územného celku ani odvolací súd vzhľadom na zistené okolnosti individuálnej povahy v tejto

súdnej veci neuprednostnil pred zákonnou povinnosťou obce vyjadrenou v ust. § 1 ods. 2 zákona o obecnom zriadení zabezpečiť starostlivosť o potreby jej obyvateľov.

13. V súhrne všetkých konštatovaných úvah a súvislostí odvolací súd uznesenie okresného súdu z dôvodu vecnej správnosti potvrdil nielen vo výroku o ustanovení Mesta Lučenec za opatrovníka A. B. ale aj vo všetkých ďalších bezprostredne na seba nadväzujúcich výrokoch. Týka sa to aj vecnej správnosti rozhodovania okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania účastníkov – čo v danej časti má oporu v aplikovanom ust. § 52 CMP.

14. Odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP nárok na náhradu trov odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov nepriznal. Okolnosti takej povahy ktoré by založili rozhodovanie o náhrade trov odvolacieho konania výnimkou z ust. § 52 CMP nezistil.

15. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).